
Flora Pannonica

Journal of Phytogeography & Taxonomy

Adatok a Dunántúli-középhegység és környéke flórájához

BARINA ZOLTÁN*

Abstract: Data on the flora of Hungarian Middle Mountains and neighboring regions

The author lists new floristic records of altogether 112 taxa of vascular plants from the territory of Hungarian Middle Mountains (Dunántúli-középhegység) and neighbouring regions. Most of the records are from the Vértes Mts, including 14 species, which are new for this Mountains. Several data are from the territory of Pilis and Visegrád Mts, Mezőföld, Zsámbék Basin and the valley of River Danube, and there can be found some from Bakony, Buda and Gerecse Mts and Bársonyos Hills as well. The paper contains records mainly of species of natural habitats, but many others are locally rare or temporarily rare and spreading weeds or invasiv plants.

Bevezetés

A Dunántúli-középhegység tagjainak florisztikai feltártsága jónak mondható, az egyes területekről ma is nagy számban jelennek meg előfordulási adatokat közlő publikációk. Hasonló igaz a Duna mentére, valamint a Mezőföldre is, bár a megjelenő publikációk száma ezek esetében valamivel kevesebb – összefüggésben a jó természetességű területek kisebb kiterjedésével és a kisebb geomorfológiai változatossággal. Aktuális flóramonográfia azonban a terület nagy részéről nem készült, így az egyes fajok adatainak összegzése csak részben történt meg, az eddig publikálatlan adatok közzététele pedig nagyban hozzájárulhat majdani monográfiák teljesebbé tételéhez.

Anyag és módszer

Dolgozatunkban a 2000-2008 közötti időszakban a Dunántúli-középhegységben és tágabb környékén gyűjtött, fontosabbnak tartott florisztikai adatokat ismertetjük. Az adatok zöme a Mezőföld, a Vértes, a Pilis és a Visegrádi-hegység területéről származik, továbbiak találhatóak a Duna Gönyű és Budapest közötti szakaszáról, valamint a Kisalföld, a Bársonyos, a Gerecse és a Budai-hegység területéről is.

Anyagunkba azon fajokat vettük fel, melyek valamely tárgyalt területre nézve ritkának, érdekesnek mondhatók, adataikat azonban nem feltétlenül ismertetjük minden érintett tájegységen, mivel egyes részokról azok korábban már részletesen felsorolásra kerültek, illetve az adott faj előfordulásai nem azonos jelentőséggel bírnak az egyes tájakon.

A fajok előfordulási adatai közül azokat szerepeltetjük, amelyek újonnan kimutatott előfordulások, esetleg régi – mai elvárások szerint pontatlanul lokalizált – előfordulások pontosításai, kivételes esetekben korábbi adatok megerősítései (külön jelezve). A fajok előfordulásainak listázása során – a terület alapvető florisztikai munkái (pl. KERNER 1875, FEICHTINGER 1899, GÁYER 1916) mellett – figyelembe vettük a közelmúltban az adott területet érintő, jelentősebb mennyiségű florisztikai adatot tartalmazó

*Magyar Természettudományi Múzeum, Növénytár, 1476, Budapest, Pf. 222., barina@bot.nhmus.hu

publikációkat. Így a Gerecse esetében elsősorban BARINA (2006), a Mezőföld esetén LENDVAI – HORVÁTH (1994), SZERÉNYI (2000), HORVÁTH (2002) valamint BAUER – SOMLYAY (2007), a Kisalföld és Duna-völgy esetén BARINA (2003a) és RIEZING (2005), a Pilis és Visegrádi-hegység esetén KUN (1996), BÖHM (2001) és BARINA – PIFKÓ (2007), a Vértes esetében pedig BARINA (2007) és RIEZING (2007) munkáit, valamint ISÉPY (2004) kéziratát is, és az azokhoz képest új előfordulásokat ismertetjük. Az említett munkákban szereplő előfordulásokat, illetve megállapításokat itt nem ismételjük meg, így egyéb megjegyzés híján a felsorolt adatok kiegészítések az adott tájegység(ek)en belül korábban ismert faj elterjedéséhez.

Az egyes adatok esetében a megfigyelés dátuma nincs feltüntetve (ez a gyűjtött lapokon megtalálható), csak abban az esetben, ha időközben a faj újabb terepbejárások alkalmával nem került elő.

A tájegységek határainak tekintetében MAROSI – SOMOGYI (1990) munkáját vettük alapul. A vizsgált tájegységek alkalmazott rövidítései a következők:

Ba: Bakony	M: Mezőföld és a Sárvíz völgye
Bá: Bársonyos	P: Pilis
Bu: Budai-hg	V: Vértes
G: Gerecse	Vh: Visegrádi-hegység
K: Ács–Tatai-teraszvidék, Almás–Táti-Duna-völgy és a Duna-völgy Budapestig	Zs: Zsámbéki-medence

A gyűjtésekben segédkező kollégák nevének rövidítései a következők:

CsA: Csóka Annamária	PD: Pifkó Dániel
KG: Király Gergely	SL: Somlyay Lajos
NA: Nagy Anikó	

A gyűjtött növények lapjai a MTM Növénytarában (BP) kerültek elhelyezésre. A fajok nevezéktana SIMON (2000) munkáját követi. A lelőhelyadatok után a szögletes zárójelben felsoroljuk, hogy az adott taxon mely kvadrátokból került elő (a közép-európai flóratérképezési rendszer kvadrátazonosítói alapján).

Eredmények

Abutilon theophrastii MEDIC.

- Bá: Környe: Nagy-Patár.
- K: Ács: Lovadi-legelő; Dunaalmás: a Mészáros-majori patak torkolatánál; Dunabogdány: Szentendrei-Duna a falu szélén, a Rókus kápolna közelében; Esztergom: a Kenyérmezei-patak torkolatánál közelében (Kis-Duna), Kis-Duna (a Táti-szigetknél); Gönyű: Erebe-szigetek; Tát: Felső-Körtvélyesi dűlő, a Zsidódipaktól Ny-ra.
- V: Gánt: Cseresznyés-árok; Oroszlány: Tüskés-hegy; Pusztavám: Bánya-hegy, Krajcáros-rét; Zámoly: Disznó-hegy.
- Vh (ld. BARINA – PIFKÓ 2007): Dunabogdány: Palócki-rét; Pilismarót: Jász-hegy, Malom-völgy; Tahitótfalu: Szarvas-szérű; Visegrád: Cukor-rét, Vaskapu-hegy.
[8273/4, 8278/1, 8279/1, 8279/3, 8279/4, 8280/3, 8476/1, 8575/4, 8576/3, 8675/2, 8676/1]

A vizsgált területen, különösen a középhegységi részeken, szórványos-ritka adventív, utóbbi helyeken vadszórok környékén bukkan fel behurcolva, az alföldi részeken a Duna medrében, illetve szántókon jelenik meg. A Vértes flórájára új.

Allium paniculatum L.

- P: Piliscsév: Fésű-hegy.
 - V: Gánt: Disznó-árok, Horog-völgy, Pap-völgy; Szárliget: Kis-Hallgató-völgy; Vértesboglár: Haraszti-erdők, Hosszú-árok.
- [8379/1, 8576/2, 8576/3, 8576/4, 8676/1]

Száraz gyepekben, molyhos tölgyesekben. A vizsgált területen elszórtan fordul elő.

Allium ursinum L.

- M: Nádasdladány: Vadaskert K-i széle; Vértesacsa: Csaplári-Hármas.
 - P: Csobánka: Csobánkai-nyereg.
 - Zs: Alesútdoboz: Vértpusztától É-ra a Szent László-patak völgyében.
- [8379/4, 8577/3, 8578/3, 8875/4]

Mezofil lomberdőkben. A faj hazai adatainak áttekintése során KEVEY (1978) a Mezőföld és a Pilis területéről is csak néhány adatát ismerteti.

Alyssum turkestanicum REGEL et SCHMALH.

- M: Tác: a Városi legelő közelében, homokdombon. [8976/2]

A Mezőföld területén ritka.

Androsace maxima L.

- M: Füle: Kő-hegy (218,9 m); Balatonfőkajár: Somlyó-hegy (195,4 m). Szőlők közt, száraz gyepekben.
- [8975/2, 8975/3]

Hazánkban megritkult faj, kevés aktuális adattal.

Artemisia scoparia W. et K.

- K: Ács: Kavicsbánya.
 - V: Csókakő: Arany-hegy, Aranyhegyi-szőlők, Vár-hegy; Várgesztes: Som-hegy; Vértessomló: a Mészáros-rét és a Gesztesi-patak között.
- [8274/3, 8576/1, 8675/2]

Száraz, homokos gyepekben, utak mentén, a vizsgálati területen igen szórványos.

Aurinia saxatilis (L.) DESV.

- P: Esztergom: Háromszázgarádcis, mézskösziklán. [8278/4]

SOMLYAY (2000) tekinti át pilisi adatait, a fenti helyről azonban nem volt ismert.

Bupleurum falcatum L.

- M: Alesútdoboz: Csaplári-erdő (több ponton); Füle: Kölestelek-hegy (az M7-es autópálya pihenője mellett); Lepsény: a Vén-hegy és a Kölesteleki-erdő között.
- [8577/3, 8975/4]

Xerotherm tölgyesekben. A Mezőföld területén néhány adata ismert.

Bupleurum praealtum L.

- V: Csákberény: Disznó-csapás, Disznócsapás-völgy, Kopasz-domb, Korpusz halála, Kőkapu-völgy; Csákvár: Tábor-hegy; Csókakő: Arany-hegy, Csóka-hegy; Gánt: Boglári-oldal, Boglári-tető, Hirczy-tető, Nagy-Tábor-hegy, Nagy-tiszta, Nagy-tiszta-gödör; Mór: Csóka-hegy, Éleskő; Oroszlány: Hajszaabarna, Hosszú-hegy; Szár: Boglári-tisztások; Várgesztes: Lőfő-sziklák; Vértesboglár: Som-vágás; Vértessomló: Makk-erdő.
- [8576/1, 8576/2, 8576/3, 8576/4, 8675/4, 8675/2]

Elsősorban molyhos tölgyesekben. Míg a Gerecse (BARINA 2006) és a Visegrádi-hg. (BARINA – PIFKÓ 2007) területén viszonylag elterjedt szubmediterrán jellegű faj, addig a Vértesben igen szórványos, csak a Fáni-völgyből volt ismert (BOROS 1932).

Bupleurum rotundifolium L.

- M: Balatonfőkajár: Pincék; Polgárdi: Somlyó.
 - Zs: Bicske: Málé-hegy.
- [8975/2, 8975/3, 8578/1]

Száraz, löszös gyepekben. A Mezőföldön ritka.

Calamintha sylvatica BROMF.

- V: Csákvár: Gyümölcsös-völgy, János-völgy, Kotló-hegy, Nagy-bükk; Gánt: Boglári-tető, Köves-tető, Magas-hegy; Szárliget: Meszes-hegy, Papfa-árok, Sózó-hegy, Vinya-bükki-völgy.
- [8576/2, 8576/4]

Molyhos tölgyesekben. A Gerecse területén elterjedt szubmediterrán fajnak csupán egyetlen vértesi adata volt ismert (BOROS 1932).

Carduus hamulosus EHRH.

- Zs: Alcsútdoboz: Mogyorós. [8578/1]

Löszös gyepekben, a teljes vizsgálati területen ritka (vö. BARINA 2006, 2007).

Carex pendula HUDS.

- G: Lábatlan: Szőlőmellék, fehér fűz alkotta patakparti erdőben. [8276/4]

A hegységből nem volt megerősített előfordulása (BARINA 2006).

Centaurea stenolepis KERN.

- V: Tatabánya: Hosszú-hajtás, Hosszú-hegy (Kis-Csákány mellett); Vértesboglár: Somos.
 - Vh: Dömös: Rám-hegy, Rám-szakadék; Dunabogdány: Szarvas-szerű, Szent László-hegy, Szent László-völgy; Esztergom: Két-bükkfa-nyereg, Kusztusi-dűlő, Mexikó, Vaskapu; Pilismarót: Dobogók és a Két-bükkfa-nyereg között, Ördög küllője; Pilisszentlászló: 425 m-es hegy a falutól Ny-ra, Málnás-hegy, Sárkány-oldal; Szentendre: Kis-Hortoba, Mély-mocsár; Visegrád: Apátkúti-völgy (a Kaán-forrástól D-re), Fekete-hegy, Nagyvillám, Új-hegy.
- [8278/2, 8279/1, 8279/2, 8279/3, 8279/4, 8280/3, 8476/4, 8576/2]

A Vértes területéről néhány adata volt ismert, a Visegrádi-hegységben szórványos.

Chamaenerion dodonaei (VILL.) HOLUB

- M: Kőszárhegy: Szár-hegy; Polgárdi: Somlyó.
 - P: Pilisjászfalu: Nagy-Somlyó; Pilisszántó: Klotild-bg.-hegy.
 - V: Csákberény: Öreg-hegy; Gánt: Községi-legelő; Oroszlány: Farkas-hegyi bánya; Tatabánya: Makk-erdő; Zámoly: Disznó-hegy.
- [8378/2, 8575/4, 8676/1, 8676/3, 8975/2]

Kőbányákban, ritkábban (Oroszlány) külszíni szénbányákban. A Vértes flórájára új.

Chorispora tenella (PALL.) DC.

- M: Gyúró: a Mogyorós É-i tövében (BZ – PD), legelőn. [8678/1]

Hazánkból CSAPODY (1962) mutatta ki a fajt Budapestről, majd PINKE et al. (1999) a Szigetközéből jelezték. A Mezőföld területéről nem volt ismert.

Corallorhiza trifida CHÂTEL.

- V: Pusztavám: Farkas-hegyi bánya, bükkös szélén a bánya peremén. [8575/4]

ISÉPY (ined., 1964) Vérteskozma mellett találta, a hegység területéről nem volt aktuális adata (FARKAS 1999).

Corydalis intermedia (L.) MÉRAT

- P: Csobánka: Hosszú-hegy (Somlyay 2008); Esztergom: Simon-halála, a P+-jelzés mellett; Piliscsaba: Nagy-Kopasz; Piliscsév: Barina-hegy. [8279/3, 8379/1]

Hazánkban a faj mezofil lomberdőkben jellemző (BARINA 2003b), a Pilis területén – hazai elterjedési területének peremén – azonban molyhos tölgyesekben is megjelenik.

Corydalis pumila (HOST) RCHB.

- M: Alcsútdoboz: Pogányvár, Csaplári-erdő, a szőlőfeldolgozótól D-re, a 257,0 m közelében, Szent László patak völgye Vértpusztától É-ra, a Vérti-völgy délies lejtőjén Vértpusztától és a 176,0 m-es dombtól É-ra, Vérti-erdő, a Bánya-völgy Ny-i oldalán, a szobor közelében; Gyúró: ~Gödöri, a 162,9 m körül; Nádasldány: Vadaskert; Pátka: Máriamajori-erdő (D); Sárkeresztes: a magyaralmási műút mellett K-re levő erdőben; Vál: Máriaannapusztától ÉNy-ra, Gyűrűsalja-pusztá mellett DK-re, a Százholdas mellett K-re; Vértesacsca: Sóska-bokor, Haraszi-erdő, Űrge-hegy (175,7 m); Vértesboglár: Som-gödör (ÉNy-i lejtő); Zámoly: Burga.
- P: Csobánka: Csúcs-hegy, Oszoly; Piliscsév: Barina-hegy.
- Vh: Visegrád: Hajtás.
- Zs: Alcsútdoboz: a Málé-hegyi-Fejszéstől DNy-ra. [8279/4, 8379/4, 8577/3, 8578/3, 8676/3, 8677/4, 8875/4]

A Vértes területén közönséges faj a Gerecse nyugati részén szintén elterjedt, ettől észak és kelet felé haladva előfordulásai hazánkban igen szórványosak. SOMLYAY (2008) ismerteti fenti, Csobánka mellőli termőhelyeiről korábbi gyűjtéseinkre (BZ – PD) hivatkozva. A Visegrádi hegységből egyetlen adata ismert (BÖHM 2001). Vajta mellől KEVEY (1980) említi az Eupannonicumra újként, azóta a Mezőföld területéről alig ismert újabb adata.

Crepis pulchra L.

- K: Esztergom: Alsó-Körtvélyesi-dűlő, Alsó-sziget, Csont-küti-földek, Zsidópatak.
- V: Csákberény: Öreg-hegy; Csákvár: Róka-hegy. [8277/4, 8278/1, 8278/3, 8676/1, 8676/3]

Fiatal parlagokon többfelé megjelenő faj, SCHMIDT – BAUER (2005) Győr mellett új megjelenéseiről számolnak be.

Cuscuta lupuliformis KROCKER

- K: Ács: Dunapart a Lovadi legelő közelében; Esztergom: Dunapart a Homoki-földek mellett (2002-ben, azóta nem került elő); Süttő: Dunapart, a község mellett. [8178/4, 8273/4, 8276/2]

Ártári cserjésekben. SCHMIDT – BAUER (2005) a Duna felsőbb szakaszának egy pontjáról jelzik. BARÁTH (2004) és CSIKY et al. (2004) vizsgálatai alapján hazánkban igen szórványos elterjedésű faj, a fenti Duna-szakasról nem jelzik előfordulását.

Dactylorhiza sambucina (L.) SOÓ

- V: Oroszlány: a Kaloda-vágás és a Vadász-dombok között; Szár: Boglári-tisztások, Fáni-völgy. Tölgyesekben, tisztásokon.
[8576/1, 8576/2]

A hegység néhány pontjáról jelezték korábban, aktuális adata azonban csak a Fáni-völgyből van (FARKAS 1999).

Dipsacus pilosus L.

- V: Mór: Bükkös-völgy; Oroszlány: Községi-erdő; Pusztavám: Jágerakasztó, Ördökgonya; Vár-gesztes: a Vár-hegy É-i tövében.
[8576/1, 8675/2]

Gyertyános-tölgyesekben. A Vértesből néhány adata ismert (vö. RIEZING 2007).

Doronicum hungaricum (SADL.) RCHB. f.

- M: Alcsútdoboz: Csaplári-erdő, Vérti-erdő; Polgárdi: Gyulamajor, a szemételep mellett; Vál: Máriaannapusztától ÉÉNy-ra; Vértesacsa: Sóska-bokor.
- Zs: Vérti-erdő.
[8577/3, 8578/3, 8677/2, 8678/1, 8975/2]

Száraz tölgyesekben és azok származékaiiban. Aktuális adatai a Mezőföld déli részéből vannak (FARKAS 1999).

Dryopteris carthusiana (VILL.) H. P. FUCHS

- M: Felcsút: a Malom fölötti és a Sina-hegy között, a falutól K-re. [8577/4]

Vízmosásban levő akácokban, löszön; a Mezőföld területén ritka (FARKAS 1999).

Echium maculatum L.

- Vh: Szentendre: Macska-lyuk, a Szelim-patak völgye mellett (a közelből SOMLYAY 2000 közli).
- M: Bicske: Póc-alja.
[8380/1, 8577/2]

LENDVAI – HORVÁTH (1994) a Mezőföld területén „újabban” meg nem erősített előfordulású fajként tárgyalja. Később SZERÉNYI (2000) sem ismerteti adatát.

Eleocharis acicularis (L.) R. et SCH.

- K: Ács: Nagylélel szemközti; Dunabogdány: Téglavető; Esztergom: az Árok utca és a Szentléleki-patak között, a Kenyérmezei-patak torkolatától Ny-ra; Gönyű: az Erebe-szigetek mellett, az Erebe-szigetek K-i vége felé; Komárom: Koppánymonostori-sziget, Szőnyi-sziget, a Szőnyi-szigettől a Nagy-Kolónia felé; Lábatlan: Alsó-dűlő, a papírgvár mellett; Neszmély: a Felső-szigetre vezető töltés közelében; Sütő: az Éden camping mellett K-re; Tát: a Zsidódipataktól Ny-ra, az Únyipatak torkolatától K-re.
[8273/3, 8273/4, 8274/1, 8274/3, 8275/3, 8276/2, 8276/3, 8277/4, 8278/1, 8278/3, 8280/1]

Mindenütt a Duna medrében, illetve partján, a megfigyelések döntő többsége a 2003-as év aszályos periódusából származik, a legtöbb lelőhelyen azóta nem jelent meg.

Eragrostis cilianensis (ALL.) F. C. HUBBARD

- K: Szentendre: a Duna medrében, a belváros és a Bükkös-patak torkolata között. [8380/1]

A vizsgált területen igen szórványos.

Erechtites hieracifolia (L.) RAFIN.

- V: Szárliget: Nagy-Szállás-hegy, frissen letermelt, erősen bolygatott talajú gyertyános-tölgyes helyén néhány tő. [8576/2]

A Vértes flórájára új.

Fallopia aubertii (L. HENRY) HOLUB

- V: Csákvár: Vashegyi-szőlők.
- Vh: Esztergom: Diós-völgy. [8278/2, 8676/2]

Szőlők közt, utak mentén. A Vértes és a Visegrádi-hg. flórájára új.

Galinsoga quadriradiata RUIZ et PAV.

- Ba: Bakonybél: a Bencés kolostor kertjében utak mentén (BZ – CsA); Pénzesgyőr: a Gerence völgyében, a Kerteskő felé vezető aszfaltút szélén (BZ – CsA – KG).
- K: Szentendre: a belváros és a Bükkös-patak torkolata között.
- M: Siófok – Balatonszabadi: Balatonszabadi-Sóstó vm. [8380/1, 8772/3, 8772/4, 9074/4]

Árnyas gyomtársulásokban. Terjedőben levő egyéves növény.

Gentianopsis ciliata (L.) MA

- Vh: Esztergom: Kincses-hegy
- V: Csákvár: Tölcsér, cseres-tölgyesek tarvágásaiban, több ponton. [8278/2, 8576/3]

A Visegrádi-hegység keleti feléről ismert néhány régebbi adata.

Glycyrrhiza glabra L.

- Vh: Esztergom: Mexikó. [8278/2]

Újabb előfordulása (vö. BARINA – PIFKÓ 2007) egykori szőlők területén kialakult gyomos gyepekben található.

Goniolimon tataricum (L.) BOISS.

- V: Csákberény: Öreg-hegy. Hegylábi, löszös szántó melletti parlagon, néhányszor 10 tő. [8676/3]

Pontusi-pannóniai (erdélyi) faj, SOÓ (1970: 442) szerint hazánkban adventív, Deszk mellől közli.

Gymnadenia odoratissima (L.) RICH.

- P: Esztergom: a Strázsa-hegytől északra levő dombon, fűlszárz gyepekben. [8278/3]

BAUER (1996, 2001) a Strázsa-hegy környékének flórájáról készült listáiban nem említi.

Helleborus dumetorum W. et K.

- M: Alcsútdoboz: Pogányvár, Csaplári-erdő, Réz-hegy, a szőlőfeldolgozótól D-re, a 257,0 m közelében, Vérti-erdő; Gyúró: Gödöri, a 162,9 m körül; Kincsesbánya: Vontató-hegy; Pátka: Nagy-völgy, Pátka: Máriamajori-erdő (D), Pátka: Tikmony völgye; Székesfehérvár: Aszal-völgy; Vál: Máriaanna-pusztától ÉÉNy-ra, Gyűrűsalja-pusztá mellett DK-re; Vértesacska: Haraszi-erdő; Zámoly: Burga.
- Zs: Alcsútdoboz: a Málé-hegyi-Fejszéstől DNy-ra. [8775/2, 8577/3, 8577/4, 8578/3, 8676/3, 8677/4]

Xerofil erdőkben és származékaikban, cserjésekben. A dégi kastélyparkból KEVEY (1980) említi az Eupannonicum-ra újként, azóta a Mezőföldről alig ismert újabb adata.

Heracleum mantegazzianum SOMM. et LEV.

- M: Pusztažamor: Zámori-patak, a patak mentén egyetlen példány (BZ – PD, 2003). [8678/2]

DANCZA (2004) alapján a fajnak nincsen adata a Mezőföld területéről, illetve a Bakonyon kívül a Dunántúli-középhegységből sem.

Herniaria incana LAM.

- P: Esztergom: a Tábla-hegy déli lejtőjén, homoki gyeppen. [8278/3]

BAUER (1996, 2001) kutatásai során nem tudta megerősíteni korábbi, a Strázsa-hegy környékére vonatkozó adatait.

Hesperis sylvestris CR.

- M: Alcsútdoboz: Pogányvár, cserjésben. [8578/3]

A vizsgált területen csak a Gerecse keleti felén fordul elő nagyobb gyakorisággal, másutt hiányzik vagy ritka.

Hierochloa repens (HOST) P. B.

- K: Neszmély: Felső-sziget, bolygatott gyepekben.
- V: Oroszlány: Szépvízér-telep, bolygatott gyepekben. [8276/3, 8575/4]

SCHMIDT – BAUER (2005) a Kisalföldről Ács és Győr mellől jelzik.

Hypericum elegans STEPHAN

- M: Alcsútdoboz: Pogányvár, Zoltán-horgásztó; Csösz: Öreg-aszó.
- Zs: Bicske: Ginza-erdők, Mogyorós. [8578/3, 8578/1, 8976/3]

Löszgyepekben, a Mezőföldön és peremvidékén szórványos.

Impatiens glandulifera ROYLE

- K: Komárom: Szent Pál-sziget; Nagyszentjános: Paprét (a Cuhai-Bakony-ér torkolatától K-re). [8273/3, 8274/1]

Hazánkban terjedőben levő özönfaj. BALOGH (2004) alapján a Szigetközben tömeges, adataink a Duna alsóbb szakaszán való megjelenéséről tudósítanak.

Inula germanica L.

- M: Aba: Ángyi-halom; Pogányvár, a Szent László patak jobb partján a Zoltán horgásztótól É-ra, ~1 km-re; Balatonfőkajár: a falutól K-re, a temető alatti pincék mellett, Somlyó-hegy; Bicske: Póc-alja; Kőszárhegy: Szár-hegy; Lepsény: a Vén-hegy és a Kölesteleki-erdő között; Sárszentmihály: Líviapuszta és Úrhida között; Siófok-Balatonkiliti: Békástói-vízfolyás völgye, Jódi-hegy; Székesfehérvár: Vad-mező-dűlő.
- P: Kesztléc: Elletés, a Lencsehegyi bányauzemtől D-re levő dombon, Öreg-szirt, Öreg-szirt alja; Piliscsév: Vad-föld.
- V: Csákvár: Gém-tisztás.
- Vh: Szentendre: Asztal-kő, Kukac-hegy.
- Zs: Alcsútdoboz: Mogyorós; Pusztažamor: Sas-hegy, temető.

[8278/4, 8280/3, 8378/2, 8578/1, 8578/4, 8676/1, 8776/4, 8975/2, 8975/3, 8976/2]

Löszgyepekben, löszös gyepekben. A Vértes flórájára új, a többi területről szórványosan ismert.

Jasione montana L.

- M: Polgárdi: Gyulamajor, 213,5 m-es domb, szikár gyepben. [8975/2]

Juncus atratus KROCKER

- K: Esztergom: Körtvélyes-sziget. [8278/1]

A Kisalföld keleti részéből nem ismert korábbi adata.

Laburnum anagyroides MEDIC.

- Zs: Alcsútdoboz: Vérti-völgy 176,0 m-es dombján Vértpusztától É-ra, sarjeredetű molyhos tölgyesben, szubszpontán. [8578/3]

Lathyrus hirsutus L.

- V: Csákvár: Petre-cser; Szár: Erdő-dűlő. [8576/2, 8576/4]

Száraz, gyomos, másodlagos gyepekben, a vizsgált területen elszórtan.

Lathyrus pannonicus (JACK.) GARCKE subsp. *collinus* (J. ORTMANN) SOÓ

- M: Alcsútdoboz: Csaplári-erdő, molyhos-tölgyesben. [8577/3]

A Mezőföld területéről nem ismert adata.

Linum usitatissimum L.

- K: Pilismarót: a Hidegtelek-kereszt-hegy tövében; Esztergom: a 11-es út és a Fogarasi-sziget között; Nyergesújfaló: a Sánc-hegy tövében. Mindenütt a Duna medrében.

[8277/1, 8279/1]

Lonicera caprifolium L.

- M: Alcsútdoboz: Csaplári-erdő; Sárszentmihály: erdőfolt Sárszentmihálytól Ny-ra, 1,5 km-re, a 177,5 m mellett; Sárpentele Ny-i szélén.
- Vh: Visegrád: Vár-hegy (BZ – PD).
- Zs: Biatorbágy: Iharos.

[8577/3, 8579/1, 8875/2, 8875/4, 8876/1]

A jelzett helyeken szubszpontán, a Mezőföld és a Visegrádi-hegység flórájára új.

Luzula forsteri (SM.) DC.

- V: Gánt: Aknás-rész, a Bot-völgy és a Somfa-völgy között, Cement-fertés, Gánti-alsó-erdő, Gánti alsó vidék, Hubertusz, a Juh-völgy és a Köves út között, Kőbánya-hely, Mohar-pagony, Óz-völgy.

[8675/2, 8676/1]

Elsősorban cseres-tölgyesekben. A hegységből csak néhány előfordulása volt ismert Csákrény mellől.

Luzula luzuloides (LAM.) DANDY

- V: Csákberény: Meszes-völgy, Szappanos-völgy, Varga-hegy; Gánt: Antal-árok (a vadászlak felé eső oldalvölgyben), a Juh-völgy és a Köves út között, a Köves-völgy és a Vendel-halál között, Rédl-emplék; Mór: Csóka-hegy, Lófar-völgy.

[8675/2, 8676/1]

Meredek oldalak tölgyeseiben. A Visegrádi-hegység tölgyeseiben elterjedt faj, a Pilis és Gerecse területén azonban ritka (vö. BARINA 2008), a Vértes területéről pedig csupán egyetlen adata volt ismert.

Luzula pilosa (L.) WILLD.

- V: Dömös: Szőke-forrás völgye; Pilismarót: Disznós-árok; Pilisszentlászló: Tüskés-hegy.

[8279/3, 8279/4]

Bükkösökben és ültetett lucosban. KUN (1996) a Kétbükkfa-nyeregtől közli, a Pilisre újként.

Lysimachia punctata L.

- P: Piliscsév: Fésű-hegy.
- V: Csákberény: Nyíres-völgy, Szappanos-völgy; Pusztavám: Horog-völgy, Jágerakasztó.
- Vh: Dömös: Gyertyános, Három-forrás, Kerek-bükk alja, Király-kúti-nyereg, Körtvélyes-hegy, Mikula-harasz, Sípálya, Szakó-hegy; Pilisszentlászló: 425 m-es hegy a falutól Ny-ra, Kis-Pap-hegy; Szentendre: Hosszú-rét, Málnás-hegy, Rózsa-hegy; Visegrád: Hajtás, Kis-Som-hegy.

[8279/3, 8279/4, 8280/3, 8379/1, 8575/4, 8675/2]

Xerotherm tölgyesekben. A Vértes területéről alig néhány adata ismert (vö. BARINA 2007, RIEZING 2007), másutt szörványos.

Melampyrum pratense L.

- V: Csákberény: Gémförtés-völgy, Horog-völgy, a Köves-völgy és a Vendel-halál között; Pusztavám: Szarvas-kút.
- Vh: Dömös: Árpádvár; Pilisszentlászló: Bánya-hegy; Szentendre: Hosszú-rét-hegy; Visegrád: Görbe-hajtás.

[8279/3, 8279/4, 8575/4, 8675/2, 8676/1]

Xerotherm tölgyesekben. A Vértes flórájára új.

Mercurialis ovata STERNB. et HOPPE

- V: Gánt: Gánti-alsó-erdő, friss cseres-tölgyes vágásban [8676/1]

A Vértesből néhány korábbi adata ismert, a Dunántúli-középhegység északi felében igen elszórt előfordulású faj.

Myrrhoides nodosa (L.) CANNON

- G: Tatabánya: Kukorica-hegy.
- P: Csobánka: Hosszú-hegy (a bg.-tól keletre), Ziribár (néhányszor 10 tő); Pilisborosjenő: Nagy-Kevély (néhányszor 10 tő).
- V: Csákvár: Kotló-hegy, Gánt: Nagy-tiszta, Oroszlány: Hosszú-hegy, Kereszt-bükk, Raszoha, Tatabánya: Hosszú-hegy (Kis-Csákány mellett), Kis-Csákány, Kis-Csákány-hegy, Körtvélyes-tető, Mária-szakadék, Mészáros-hegy.

[8379/2, 8379/4, 8476/2, 8476/4, 8576/3, 8576/4]

SOMLYAY (2008) is közli a fenti pilisi lelőhelyekről, részben közös megfigyeléseinkre hivatkozva.

Neslea paniculata (L.) DESV.

- Bá: Környe: Bodza-völgy.
 - K: Naszály: Fényes-patak.
 - M: Csósz: a temetői út folytatásában.
- [8275/4, 8375/2, 8476/1]

A teljes vizsgált területen igen elszórtan.

Ononis pusilla L.

- K: Kocs: Szőlőhegy; Komárom: Felső-gyepi-dűlő.
 - P: Piliscsaba: Kálvária-hegy, Rác-völgy; Pilisszántó: Pázsity, Pilishegy.
 - Vh: Esztergom: Sípóló-hegy, Vaskapu.
 - Zs: Alcsútdoboz: Mogyorós; Bicske: Málé-hegy, Málé-hegyi-Fejszés; Pusztazámor: Sas-hegy; Sós-kút: Kálvária-hegy, Pronyiszkó-dűlő.
- [8278/2, 8274/4, 8379/1, 8379/3, 8578/1, 8578/4, 8678/2]

Száraz, löszös gyepekben, sztyepréteken (vö. BARINA 2007)

Ophioglossum vulgatum L.

- K: Esztergom: Körtvélyes-sziget.
 - P: Sátorkőpusztai homokbánya (BZ – CsA).
 - Vh: Visegrád: Bölényes-rét, Kék-kúti-rét, Szakadási-rét.
- [8278/1, 8278/4, 8279/2, 8280/1]

A korábban a „Pilisben” (azaz a korábbi névhasználatnak megfelelően a Pilis – Visegrádi-hegység területén) ritkának tartott faj HORÁNSZKY (1957) kutatásai nyomán „csaknem minden hegyi réten” előkerült, adataink ezen közlés pontosításai.

Ornithogalum pyramidale L.

- M: Balatonfőkajár: Somlyó-hegy.
 - P: Pilisborosjenő: Külső Bécsi út, a hulladéklerakó mellett útrézsűn.
 - Vh: Pilisszentlászló: Bánya-hegy.
- [8279/4, 8479/2, 8975/3]

A Mezőföldről SZERÉNYI (2000) csak Érd és Bicske mellől jelzi; a vizsgált területen elszórtan.

Orobanchе artemisiae-campestris AUCH. ex GAUDIN

- Bu: Budapest III.: Hármashatár-hegy (BZ, SL).
 - P: Esztergom: Kis-Strázsa-hegy (BZ – CsA); Pilisborosjenő: Teve-szikla (BZ – PD).
 - V: Mór: Csóka-hegy.
- [8278/3, 8379/4, 8675/2]

Mindenütt *Artemisia campestris*-en. BAUER (1996, 2001) a Strázsa-hegy környékének flórájáról készült listáiban nem említi. A Vértes flórájára új.

Orobanchе reticulata WALLR.

- P: Csobánka: Ziribár (*Carduus collinus*-on).
 - Zs: Alcsútdoboz: Mogyorós (*Carduus acanthoides*-en).
- [8379/4, 8578/1]

Löszös, gyakran gyomosodó gyepekben. A vizsgált területen elszórtan.

Oxytropis pilosa (L.) DC.

- K: Komárom: Felső-gyepi-dűlő.
 - M: Lepsény: a Vén-hegy és a Kölesteleki-erdő között; Polgárdi: Vitéz-telep; Székesfehérvár: Aszal-völgy (BZ – NA).
 - Zs: Bicske: Málé-hegy (É); Sós-kút: a kvarchomok bányák mellett.
- [8274/4, 8578/1, 8776/4, 8975/2]

Különféle száraz gyepekben. A Mezőföldről csak nemrég mutatták ki (MOLNÁR – SZERÉNYI 1998), azóta néhány pontról ismert (SZERÉNYI 2000, BAUER – SOMLYAY 2007).

Panicum capillare L.

- K: Esztergom: Szentkirályi-Duna-dűlő; Leányfalu: Dunapart; Süttő: Dunapart; Szentendre: Dunapart.
 - V: Csákvár: Gánti-tető, Mennyei-tó.
- [8276/2, 8278/1, 8280/4, 8380/1, 8576/4, 8676/1]

Szántókon, gyomos gyepekben. A Vértes területéről nem ismert korábbi adata.

Paronychia cephalotes (M. B.) BESS.

- M: Kőszárhegy: Szár-hegy, sziklagyepekben (230,2 m).
 - Zs: Alcsútdoboz: Mogyorós, sziklagyepekben.
- [8578/1, 8875/4, 8975/2]

A Bakony, Vértes, Gerecse, valamint a Pilis – Budai-hegység sziklagyepeiben jellemző faj, ezen területektől távolabb a megfelelő élőhelyek hiánya miatt ritka.

Peplis portula L.

- G: Süttő: Gyűrűs-oldal.
 - V: Csákvár: Harasztos, Öreg-hegy (D).
- [8676/1, 8676/2, 8276/4]

Erdei vízállásokban, elszórtan.

Peucedanum arenarium W. et K.

- K: Komárom: Felső-gyepi-dűlő, száraz homoki gyepekben. [8274/4]

Peucedanum carvifolia VILL.

- V: Csákberény: Arany-hegy, Kis-cser; Gánt: az Antal-árok és a Vendel-halál között, Réti-földek.
 - Vh: Dömös: Prépost-hegy; Dunabogdány: Pap-rét, Szarvas-szerű; Esztergom: Kuzstusi-dűlő, Mexikó; Visegrád: Öreg-Pap-hegy.
- [8278/2, 8279/1, 8279/4, 8280/3, 8675/2, 8676/1]

Erdőszéleken, félszáraz gyepekben, elszórtan.

Petasites albus (L.) GAERTN.

- V: Gánt: a Kőves-völgytől É-ra, villanypáztában, bükkös nyiladéokban.
 - Vh: Pilismarót: Dobogókő és a Két-bükkfa-nyereg között.
- [8279/3, 8576/3]

A Vértes flórájára új, a Visegrádi-hegységből egyetlen korábbi adata ismert (BARINA – PIFKÓ 2007)

Pistia stratiotes L.

- Vh: Visegrád: az Ördögmalom-vízesés alatti tóban (BZ – PD, 2004), 2007-ben és 2008-ban nem észleltük újra. [8279/2]

A Visegrádi-hegység flórájára új.

Platanthera chlorantha (CUSTER) RCHB.

- K: Esztergom: Nyáros-sziget, nemes nyarasban.
- Vh: Szentendre: Macska-lyuk, félszáraz gyepekben. [8278/1, 8380/1]

A Kisalföld keleti részéből nem ismert korábbi adata.

Poa badensis HAENKE

- V: Magyaralmás: 192,6 m-es kőbánya a falu DK-i végében; 191,8 m-es domb a falu D-i részén; Tóhely-domb (K), Vörös-kút-tóhely.
- Zs: Alcsútdoboz: Ginza-erdők, Mogyorós. [8577/3, 8578/1, 8675/4, 8775/2]

Köves sztyepréteken.

Potentilla rupestris L.

- V: Gánt: Kőbánya-hely, *Bromus erectus*-os gyepekben [8676/1]

A Vértes területéről, elsősorban a hegység északi részéről több régi adata ismert, újabban azonban csak a fenti lelőhelyről került elő.

Primula vulgaris HUDS.

- V: Mór: Csóka-hegy (a Kálmán-nyiladék és a Határ-nyiladék közötti területen). [8675/2]

KERNER (1875: 406) „Csákvár” leírással jelezte, adata azonban azóta megerősítetlen, bizonytalan, mivel a faj összefüggő areájától távolabb esik és Csákvár környékén nem jellemzők az üde lomberdők. Új adatának spontaneitása is megkérdőjelezhető, ugyanis letermelt cseres-tölgyesek közt meghagyott „erdősáv” peremén került elő néhány példánya.

Prunella grandiflora (L.) SCHOLLER

- V: Gánt: Bauxitbányászati múzeum, Kereszt-haraszt, Községi-legelő, Meleges.
- Vh: Esztergom: Kuzstusi-dűlő. [8278/2, 8676/1]

Félszáraz gyepekben. A Vértes flórájára új.

Prunus fruticosa PALL.

- M: Balatonfőkajár: Somlyó-hegy (195,4); Füle: Kő-hegy (218,9); Kőszárhegy: Szár-hegy. [8975/2, 8975/3]

Erdőségeken, sztyepréteken. A Dunántúli-középhegység peremén és a Mezőföld területén szórványos.

Prunus padus L.

- K: Esztergom: Primás-sziget.
- M: Alcsútdoboz: az etyeki műút mellett, a Réz-hegy tövében; Balatonaliga: Balatonaliga vm. mellett; Polgárdi: Közhaszrt; Sárszentmihály: Sárpentelétől K-re; Szabadhidvég: Pélpuszta mellett, a Széles-dűlő felé; a Sió partján, a Pélpuszta halastavak mellett K-re; a Zsidó-hegy (150,6 m) Ny-i tövében; Velence: Gurjál; Vértesacsca: Sóska-bokor; Zámoly: Burga, Csapás-völgy, a halastótól Ny-ra.
- V: Gánt: Fáni-völgy, Vérteskozma mellett.
- Zs: Alcsútdoboz: Szent László patak völgye Vértpusztától É-ra; Pusztazámor: Sas-hegy, Zámori-patak.

[8278/1, 8576/2, 8577/4, 8578/3, 8578/4, 8676/3, 8677/2, 8678/2, 8776/2, 8875/4, 8876/1]

Üde erdőkben. A Vértes flórájára új.

Prunus serotina EHRH.

- M: Füle: Kölesteleki-erdő; Sárszentmihály: Pentele-puszta (109,9 m); Tác: Pötöllepuzta és a Fövenyicsárda között; Vál: a Százholdas mellett K-re.
- V: Csákvár: Róka-hegy, Sasfészek; Mór: Márkus-hegy, Homok-tisztás, Hubertus; Oroszlány: 238 m-es hegy a XVIII. aknától DNY-ra; Pusztavám: Eger-árok (a Csuka-tó mellett), Jágerakasztó; Vértesboglár: Csákvári-határ.
- P: Pilisvörösvár: a Házi-réti-patak völgyében, a víztározótól Ny-ra; Solymár: a Szőlő-kerti tető Ny-i oldalában (175,4 m).

[8575/3, 8575/4, 8576/4, 8675/2, 8676/1, 8975/4]

Ültetett fenyvesekben, tölgyesekben, erdőszéleken megjelenő özönfaj. A Vértes flórájára új.

Prunus tenella BATSCH

- M: Gyűrő. Gödöri, a 162,9 m körül; Kőszárhegy: Szárhegy; Polgárdi: Polgárdi szőlőhegy, Somlyó-hegy; Sárszentmihály: belterület, az ÁG-tól Ny-ra (ültetve?); Székesfehérvár: Csúcsos-hegy (181,3) (ültetve); Vértesacsca: Cérna-völgy (Szerényi 2000); Vértesboglár: Som-gödör.
- Zs: Sós-kút: Sas-hegy.

[8577/3, 8578/4, 8677/2, 8678/1, 8875/4, 8578/4, 8577/3, 8875/2, 8975/2]

A Mezőföld területén szórványos (vö. VÖRÖSS 1987).

Pulicaria vulgaris GÄRTN.

- V: Csákberény: Öreg-tó; Vértesboglár: Regália-föld. [8676/3, 8577/3]

Néhány korábbi adata a hegység pereméről ismert, jelenlegi előfordulásai szintén a hegység széléről származnak.

Pulsatilla grandis WENDER.

- M: Vértesboglár: Som-gödör (ÉNy-i lejtő).
- Zs: Alcsútdoboz: a Bánya-völgy Ny-i oldalán, a szobor közelében.

[8577/3, 8678/1]

A Mezőföld területén ritka.

Pulsatilla pratensis (L.) MILL. subsp. *nigricans* (STÖRCK) ZAMELS

- M: Füle: Kő-hegy, Székesfehérvár: Aszal-völgy, Csúcsos-hegy (181,3), Jancsár (167,4 m), Vadmező.
- Zs: Pusztazámor: Sas-hegy; Sós-kút: Falu melletti dűlő, Vrski.

[8678/2, 8578/4, 8678/4, 8679/1, 8776/4, 8975/2]

Száraz gyepekben. LENDVAI – HORVÁTH (1994) a Mezőföld területén meg nem erősített fajként említik.

Rosa multiflora THUNB.

- K: Esztergom: Nyáros-sziget, nemesnyarasban. [8278/1]

Hazánkban ritkán elvaduló faj.

Scilla vindobonensis SPETA

- M: Vereb: Görbe-fás-erdő; Vértesacsba: Haraszti-erdő.
 - P: Piliscsaba: Nagy-Kopasz, 391 m-es domb; Piliscsév: Barina-hegy, Szirtes-tető.
 - Zs: Alesútdoboz: Vérti-erdő.
- [8379/1, 8578/3, 8677/4]

Elsősorban gyertyános-tölgyesekben erdőkben. A Pilis flórájára új.

Scirpus supinus L.

- K: Tát: Tati-sziget, a sziget elbontott töltésének helyén néhány egyed. [8277/2]

Scrophularia vernalis L.

- V: Tatabánya: Nagy-Csákány, Sózó-hegy; Vértessomló: Svájcer-rét.
- Vh: Dömös: Ilonka-pihenő, Jász-hegy, Kerek-bükk alja, Keserűs, Magas-hegy, Rám-hegy, Szerkővek, Thirring-sziklák; Dunabogdány: Vadas-oldal; Pilismarót: Három-mező: Dobogókő; Pilis-szentlászló: Sárkány-oldal, Tüskés-hegy; Visegrád: Apátkúti-bérc, Görbe-hajtás, Kis-Kilián, Lepence-völgy, Nagy-Bükk, Öreg-Pap-hegy, Somos-bérc, Szarvaslyuk, Szatyor-hegy, Tüzkő-fa, Vaskapu-hegy.

[8279/2, 8279/3, 8279/4, 8280/3, 8476/4, 8576/1]

Gyertyános-tölgyesekben, sziklaerdőkben. Mind a Vértes, mind a Visegrádi-hegység területéről csak néhány adata volt ismert.

Selinum carvifolia (L.) L.

- V: Gánt: az Antal-árok és a Vendel-halál között, Vörösmarty-forrás; Tatabánya: Makk-erdő; Vértessomló: Macska-bükk.

[8576/3, 8576/2]

Irtásréteken. A Vértesben ritka.

Senecio integrifolius (L.) CLAIRV.

- M: Bicske: Póc-alja, félszáraz gyepekben. [8577/2]

SZERÉNYI (2000) nem tárgyalja a fajt.

Senecio sarracenicus L.

- K: Neszmély: Mocsi-sziget. [8276/3]

GÁYER (1916) Komárom mellől közli, RIEZING (2005) a fenti Duna-szakasz vizsgálata során nem találta.

Serratula radiata (W. et K.) M. B.

- M: Alcsútdoboz: Csaplári-erdő, Bicske: Póc-alja; Kőszárhegy: a Szár-hegy alatti és a Csillag-völgy között, Szár-hegy (BAUER – SOMLYAY 2007).
- Zs: Alcsútdoboz: Vérti-erdő, a Vérti-erdőtől D-re, Szentgyörgypuszta felé.
[8577/2, 8577/3, 8578/3, 8876/3, 8975/2]

LENDVAI – HORVÁTH (1994) a Mezőföldről csak Dég, Ercsi és Érd mellől említik, SZERÉNYI (2000) pedig Érd és Bicske mellől.

Sesleria uliginosa OPIZ

- V: Csákvár: Zöld-hegy; Gánt: Kőbánya-hely, Köves út, Udvarhely. [8576/4, 8676/1, 8576/3]

Molyhos tölgyesekben, félszáraz gyepekben. BAUER et al. (2007) a hazai xerotherm előfordulások számbavétele során összesen 2 herbáriumi adatát említik a Vértesből.

Silene bupleuroides L.

- M: Balatonfőkajár: Somlyó-hegy (195,4 m); Füle: Kő-hegy; Kőszárhegy: Szár-hegy; Polgárdi: Somlyó. [8975/2, 8975/3]

Lőszös sztyepréteken.

Silene dioica (L.) CLAIRV.

- P: Csévi-szirtek, Fehér-szikla (a Kis-hegy oldalában), Két-bükkfa-nyereg, Kis-hegy.
- Vh: Dömös: Dobogókő, Jász-hegy, Kerek-bükk alja, Magas-hegy, Rám-völgy, Szerkövek, Thiring-sziklák, Vadalmás-völgy; Pilismarót: Dobogókő és a Két-bükkfa-nyereg között, Laura-forrás; Pilisszentkereszt: Hosszú-hegy, Három-mező; Pilisszentlászló: Sárkány-oldal; Visegrád: Görbe-hajtás, Hajtás, Hubertusz-kunyhó, Prédikálószték.
[8279/3, 8279/4]

Sziklaerdőkben, bükkösökben elszórtan.

Smyrnium perfoliatum L.

- Bu: Piliscsaba: Kőris-völgy.
- K: Ács: Tej-hegy.
- M: Sárkeresztes: a magyaralmási műút mellett K-re levő erdőben; Vál: a Százholdas mellett K-re.
- Vh: Csobánka: Holdvilág-árok.
- Zs: Alcsútdoboz: a Vérti-erdőtől D-re, Szentgyörgypuszta felé.
[8274/3, 8379/2, 8379/3, 8578/3, , 8678/3, 8776/1]

A vizsgált területen belül a faj igen szélsőséges eloszlású, míg a Gerecse és Vértes egyes részein állományok széles skálájában tömeges, másutt igen ritka előfordulású.

Sonchus palustris L.

- K: Esztergom: Kolozson túli dűlő, feltehetően új megjelenés (BARINA 2003a), nádasban. [8278/1]

Sorghum halepense (L.) PERS.

- K: Ács: Kavicsbánya, Lovadi-legelő
- V: Csákvár: Badacsony-hegy, Öreg-hegy (D); Várgesztes: Csúcs-szántók; Vértessomló: Eper-hegy.
[8273/4, 8274/3, 8476/3, 8576/1, 8676/2]

Terjedőben levő adventív.

Sternbergia colchiciflora W. et K.

- M: Pogányvár, Vérti-erdő, Vérti-völgy; löszvölgy a Keskeny-völgy és Bányavölgy között; Felcsút: Képesfai-dűlő (214,2 m); Székesfehérvár: a kislaludi TSZ és a Jancsár (167,4 m) esücsa között, akácásban; Aszal-völgy, Vál: Máriaannapusztától ÉÉNy-ra, a Százholdas mellett K-re, Halomtető (211,3 m).
 - P: Csobánka: Csúcs-hegy; Pilisborosjenő: Fehér-hegy (287,7 m), Kevély-nyereg, Köves-hegy, Nagy-Kevély; Üröm: Kő-hegy.
 - V: Csákberény: Nyári-állás; Csákvár: Róka-hegy, Szóló-kő, Lóállás-tető; Gánt: Pap-irtás.
 - Zs: Alcsútdoboz: Ginza-erdő, Mogyorós; Biatorbágy: Kő-hegy, Középg-hegy; Pusztazámor: Sas-hegy; Sós-kút: Funduklin.
- [8379/4, 8380/3, 8578/1, 8579/1, 8579/3, 8676/1, 8676/2]

Sztyepréteken, molyhos tölgyesekben. BARNA (2003) Érd és Százhalombatta mellől ismerteti a faj 2. illetve 3. mezőföldi adatát.

Thalictrum simplex L. subsp. *galioides* (NESTLER) BORZA

- V: Csákberény: Bucka, Nyári-állás; Csákvár: Bika-rét, Öreg-hegy (É), Polgár-hegy; Gánt: Aknás-rész, Disznó-völgy, Felső-Gizi-kút, Juh-völgy, Pap-völgy, Póc-asztag, Somos-erdő; Mór: Ördög-konyha; Pusztavám: Szarvas-kút; Zámoly: Disznó-hegy.
- [8575/4, 8576/3, 8675/2, 8676/1, 8676/2, 8676/3]

Száraz és félszáraz gyepekben, irtásréteken elszórtan.

Thelypteris palustris SCHOTT

- K: Esztergom: Kolozson túli dűlő. [8278/1]

Úde lápréten néhány tő, korábbi vizsgálatok során itt nem került elő (BARINA 2003a).

Thymus pulegoides L.

- V: Szár: Vad-föld; Tatabánya: Macska-dűlő, Pintéri-erdőrész.
 - Vh: Dunabogdány: Palócki-rét; Pilisszentlászló: Szent László-hegy; Szentendre: Hosszú-rét; Visegrád: Öreg-Pap-hegy, Sas-lapály, Új-hegy.
- [8279/4, 8280/3, 8476/4, 8576/2, 8279/2]

A hegységek magasabb régióinak irtásrétején, hegyi rétején. A Vértes területéről nem közölték.

Trifolium diffusum EHRH.

- M: Csósz: a Dörgödi-dűlő és a Sárvíz-malomcsatorna között.
 - P: Esztergom: Kis-Strázsa-hegy (BZ – CsA).
- [8278/3, 8977/3]

Száraz gyepekben. BAUER (1996, 2001) a Strázsa-hegy és környékének flórájáról készült listáiban nem említi.

Trigonella foenum-graecum L.

- V: Vértessomló: Vörös-lyuk. Erdei vadföldön, termesztve. [8576/1]

A Vértes flórájára új.

Trinia ramosissima (FISCHER) KOCH

- P: Kesztlőc: Elletés, löszgyepekben. [8278/4]

A Pilisben korábban csak a Pilishegy tájáról volt ismert [Pilis-hegy: SIMONKAI, 1875, BP; JÁVORKA, 1903, BP; Szántó (=Pilisszántó, feltehetően szintén a Pilis-hegy környéke): MÜLLER B., s. d., BP].

Ulmus laevis Pall.

- V: Gánt – Szár: Fáni-völgy, üde völgyalján több ponton. [8576/2]

A hegységből SZÖCS (1967) és RIEZING (2007) jelzi egy-egy pontról.

Veronica montana L.

- Vh: Dömös: Gyertyános; Esztergom: Dobogókő és a Két-bükkfa-nyereg között; Visegrád: Somosbérc. [8279/2, 8279/4]

Gyertyános-tölgyesekben, bükkösökben elszórtan.

Veronica verna L.

- M: Felcsút: Tüzkő-száró; Tác: Városi-legelő. [8577/4, 8976/2]

Száraz gyepekben, ritka.

Viola rupestris F. W. SCHMIDT

- G: Dunaalmás: Kőpite.
 - K: Ács: Ácsi-erdő, Dunapart.
 - V: Csákberény: Csalitosbánya, Gémfőrtés-völgy, a Halom-völgy és a Kókény-völgy között, Kópasz-domb, Ló-állási-hegyek, Öreg-hegy; Csákvár: Badacsony-hegy, Kópasz-hegy, Meleges, Öreg-hegy (D), Sasfészek, Szóló-kő, Vaskapu-hegy; Gánt: a Kápolnapusztá fölötti hegy, Szarvas-hegy; Mór: Hubertus; Oroszlány: Farkas-hegyi bánya; Pusztavám: Szarvas-kút.
 - Zs: Sós-kút: Pronyiszkó-dűlő.
- [8274/3, 8575/4, 8576/3, 8576/4, 8675/2, 8675/4, 8676/1, 8676/2, 8676/3, 8678/2]

Xanthium italicum agg.

- Bu: Budajenő: 180,4 m-es dombon a vízimalomtól K-re, a Budajenői-pataktól D-re.
- K: Ács: Nagylélel szemközti, Újmajortól K-re, Vaspusztától K-re; Dunaalmás: a Mészáros-majori patak torkolatánál, az iszapoló melletti energia-logisztikai központtól K-re; Dunabogdány: Szentendre-Duna; Esztergom: a 11-es út és a Fogarasi-sziget között, a 48-as temető és a Bazilika között, Prímás-sziget, Szentgyörgymező és a Csenkei-patak között; Gönyű: a Cuhai-Bakony-ér torkolata környékén; Komárom: Koppánymonostori-sziget; Lábatlan: Alsó-dűlő; Neszmély: a vasútállomás és a Felső-sziget között; Nyergesújfalú: a Sánc-hegy tövében; Süttő: a Süttői-sziget csúcsa és Süttő felső vm. között, az Éden camping és a falu között, az Éden camping mellett K-re; Szentendre: a kavicsbányatavak közelében; Tát: Tái-sziget, a Zsidódipataktól Ny-ra, az Únyipatak torkolatától K-re, Felső-Körtvélyesi-dűlő.
- M: Tabajd: Bélápa-dűlő.
- V: Gánt: Cseresznyés-árok, vadszórónál.

[8178/3, 8178/4, 8273/3, 8273/4, 8274/1, 8274/3, 8275/4, 8276/2, 8276/3, 8277/4, 8278/1, 8278/3, 8276/2, 8277/1, 8277/2, 8277/4, 8277/2, 8278/1, 8280/1, 8380/4, 8478/2, 8576/3, 8577/4]

A Vértes flórájára új.

Összegzés

Dolgozatunkban korábban nem ismert előfordulásait közöljük összesen 112 fajnak. Adataink a Bakony (1 faj adata), Bársonyos (2), Budai-hegység (2), Gerecse (6), Győr–Tatai-teraszvidék és Almás–Táti-Duna-völgy (31), Mezőföld (37), Pilis (22), Visegrádi-hegység (24), Vértes (48) és a Zsámbéki-medence (24) területéről származnak.

A közölt előfordulások között nagy számban vannak az egyes kistájakra újonnan kimutatott taxonok adatai, melyek közül kiemelendő a Vértesből korábban nem ismert 14 taxon, azonban számos, az adott tájegységről csak egy vagy néhány pontról ismert faj újabb lelőhelyeit közöljük (pl. *Corydalis pumila*, *Petasites albus*, *Sternbergia colchiciflora*).

Az ismertetett fajok között többségben vannak a természetes vegetáció tagjai, emellett azonban több terjedőben levő vagy ritkább gyomnövény (pl. *Chorispora tenella*, *Impatiens glandulifera*, *Panicum capillare*), illetve feltehetőleg alkalmilag kivaduló növény (pl. *Goniolimon tataricum*, *Rosa multiflora*) adatait is ismertetjük.

Köszönetnyilvánítás

Köszönetemet fejezem ki a terepbejárásban segédkező kollégáimnak, barátaimnak.

Irodalom

- BALOGH L. (2004): Bíbor nebáncsvirág. In: MIHÁLY B. – BOTTA-DUKÁT Z. (eds): Biológiai inváziók Magyarországon. Őzönnövények. – TermészetBÚVÁR Alapítvány Kiadó, Budapest, pp. 161–186.
- BARÁTH, K. (2004): Distribution, host-range and taxonomy of the Hungarian *Cuscuta* species. – Diploma thesis, University of Pécs, Pécs.
- BARINA Z. (2003a): Adatok az esztergomi Duna-ártér flórájához. – *Kitaibelia* **8**: 55–63.
- BARINA Z. (2003b): Kiegészítések a hazai *Corydalis* fajok ismeretéhez. – *Flora Pannonica* **1**(1): 68–75.
- BARINA Z. (2006): A Gerecse hegység flórája. – *Rosalia* **1**, Magyar Természetudományi Múzeum – Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, Budapest, 612 pp.
- BARINA Z. (2007): A Vértes és környéke florisztikai kutatásának eredményei I. – *Kitaibelia* **12**: 30–40.
- BARINA Z. – PIFKÓ D. (2007): Botanikai kutatások a Visegrádi-hegységben I. – *Kitaibelia* **12**: 9–25.
- BARNA ZS. (2003): A *Sternbergia colchiciflora* W. et K. újabb előfordulásai a Mezőföldön. – *Kitaibelia* **8**: 188.
- BAUER N. (1996): A dorogi Strázsa-hegy és környékének botanikai értékeiről (Pilis-hegység). – *Kanitzia* **4**: 201–214.
- BAUER N. (2001): Vascular flora of the Hill Strázsa-hegy and its vicinity (Pilis Mts, Hungary) – *Studia Bot. Hung.* **32**: 125–163.
- BAUER N. – MÉSZÁROS A. – SOMLYAY L. (2007): A *Sesleria uliginosa* OPIZ hazai xerotherm előfordulásairól. – *Kitaibelia* **12**: 56–65.

- BAUER N. – SOMLYAY L. (2007): *Sisymbrium polymorphum* (MURRAY) ROTH és más florisztikai adatok a Nyugat-Mezőföldről. – *Kitaibelia* **12**: 52–55.
- BOROS Á. (1932): Florisztikai jegyzetek. – Mscr., MTM Növénytára, Budapest.
- BŐHM É. (2001): Florisztikai vizsgálatok a Duna-Ipoly Nemzeti Park dél-délkeleti peremén. – *Kitaibelia* **6**: 51–71.
- CSAPODY V. (1962): A *Chorispora tenella* (PALL.) DC. Magyarországon. – *Bot. Közlem.* **49**: 266–267.
- CSIKY, J. – BARÁTH, K. – LÁJER, K. (2004): *Cuscuta* species in Hungary. – *J. Plant Dis. Prot.* **19**: 201–208.
- DANCSA I. (2004): Kaukázusi medvetalp. In: MIHÁLY B. – BOTTA-DUKÁT Z. (eds): *Biológiai inváziók Magyarországon. Őzönnövények.* – TermészetBÚVÁR Alapítvány Kiadó, Budapest, pp. 255–271.
- FARKAS S. (ed.) (1999): *Magyarország védett növényei.* – Mezőgazda Kiadó, Budapest, 416 pp.
- GÁYER GY. (1916): Komárommegye virágos növényeiről. – *Magy. Bot. Lapok* **15**: 37–54.
- HORVÁTH A. (2002): A mezőföldi löszvegetáció términtázati szerveződése. – *Synbiologia Hungarica* **5**, Scientia Kiadó, Budapest, 174 pp.
- ISÉPY I. (2004): A Vértes hegység flórája. – Mscr., ELTE Botanikus Kert, Budapest.
- KERNER, A. (1875): Die Vegetationsverhältnisse des mittleren und östlichen Ungarns und angrenzenden Siebenbürgens II. – Innsbruck, Verlag der Wagner'schen Universitäts-Buchhandlung, 536 pp.
- KEVEY B. (1978): Az *Allium ursinum* L. magyarországi elterjedése. – *Bot. Közlem.* **65**: 165–175.
- KEVEY B. (1980): Adatok Magyarország flórájának és vegetációjának ismeretéhez I. – *Bot. Közlem.* **67**: 179–182.
- KUN A. (1996): Kiegészítések és újabb adatok a magyar flóra és vegetáció ismeretéhez. – *Kitaibelia* **1**: 26–33.
- LENDVAI G. – HORVÁTH A. (1994): Adatok a Mezőföld löszflórájához. – *Bot. Közlem.* **81**: 9–12.
- MAROSI S. – SOMOGYI S. (eds.) (1990): *Magyarország kistájainak katasztere.* – MTA Földrajztudományi Kutató Intézet, Budapest, 1023 pp.
- MOLNÁR V. A. – SZERÉNYI J. (1998): *Oxytropis pilosa* (L.) DC. Érd mellett. – *Kitaibelia* **3**: 154.
- PINKE GY. – CZIMBER GY. – PÁL R. (1999): A *Chorispora tenella* (PALL.) DC. a Szigetközben. – *Kitaibelia* **4**: 287–288.
- RIEZING N. (2005): Adatok a Gönyű – Neszmély közötti Duna-szakasz flórájához és vegetációjához. – *Bot. Közlem.* **92**: 57–67.
- RIEZING N. (2006): Adatok az Által-ér-völgy flórájához. – *Kitaibelia* **10**: 128–134.
- RIEZING N. (2007): Adatok a Vértes északi előterének flórájához. – *Bot. Közlem.* **94**: 75–90.
- SCHMIDT D. – BAUER N. (2005): Adatok a Kisalföld flórájának ismeretéhez I. – *Bot. Közlem.* **92**: 43–56.
- SOMLYAY L. (2000): Adatok a Dunazug-hegység, a Tornai-karszt és környéke flórájához. – *Kitaibelia* **5**: 47–52.
- SOMLYAY L. (2008): Adatok a Pilis hegység flórájához. – *Kitaibelia* **13**: 190.

- SOÓ R. (1970): A magyar flóra és vegetáció rendszertani-növényföldrajzi kézikönyve IV. – Akadémiai Kiadó, Budapest, 614 pp.
- SZERÉNYI J. (2000): Adatok az Észak-Mezőföld flórájához. – *Kitaibelia* **5**: 249–270.
- VÖRÖSS L. ZS. (1987): Adatok a Mezőföld flórájának ismeretéhez. – *Bot. Közlem.* **74–75**: 121–126.

Érkezett / *received* 2008. 11. 12.
Elfogadva / *accepted* 2008. 12. 01.